

bene edinstvi glede ob mejitev nove albanske države (in tem leži ravno glavna sporna točka med Rusijo in Avstro-Ogrsko! op. ur.) Ravno tukaj se kažejo v elike razlike mnenja. Premostitev teh nasprotij je tembolj težavna, ker je Avstro-Ogrska že itak dovolj dokazov svoje popustljivosti in miroljubnosti dala. (Res je! ko bi naša vlada proti Srbom in njih podpihovalem takoj od začetka malo ojstreje s sabljo zarožljala, pa bi bili že davno na boljem! op. ur.) To si je treba pred očmi držati. Prezreti pa se ne sme voljo do miru, ki ste jo ruski in avstrijski ministerski predsednik izrazila, in ki pomačovalno vpliva. Tako obstoji upanje, da bode sedanja kriza brez nadaljnih resnih zmehnjav minora. (Posebno sigurna vlada torej ni, da se bo mir vzdržal! op. ur.)

Izboljšanje razmer med Avstro-Ogrsko in Rusijo.

Štiri mesece traja že grozovita napetost med našo monarhijo in Rusijo, katere zahrbitna politika je vedno napad na habsburško državo pripravljala. O troških te napetosti bodo doma davenporti še pozneči čuli, a lasi se nam že danes lahko ježejo. Zdaj prihajajo resna poročila, da je ta napetost deloma ponehala in da smo na mirno rešitev vseh sporov upati. Bržkone kot posledica osebnega pisma našega miroljubnega cesarja na ruskega carja izjavila je ruska vlada, da bodo razveljavila posebne vojaške odredbe ob naši meji v Galiciji. Obenem bodo tudi Avstrija del svojih pod orožje poklicanih rezervistov od ruske meje domu poslala. Poroča se, da se bodo to sotočno dolične odredbe v Petersburgu in na Dunaju razglasilo. Na ta način je pričakovati, da pride v par dneh 22.000 naših rezervistov od ruske meje zopet domu. S tem je že mnogo pomirovalnega storjeno. Upati je, da se ne bodo namesto domu poslanih nove rezerviste pod orožje poklicalo. Žalibog pa zlasti glede Albanije razmere med našo in rusko državo še vedno niso pojasnjene. Čakajo nas torej še hudi dnevi napetosti in naša bodočnost ni preveč rožnata. To je gotovo, da Avstria nikdar ni hotela velike vojne. Ali njen potrežljivost in njen odnehanje ima tudi svoje meje. Ob srbski meji seveda ostanejo naši rezervni vojaki še naprej na svoji strogi straži. (Zadnja poročila zopet trdijo, da se tudi od ruske meje rezervistov še ne pošije domu!)

Politični pregled.

Vojnične zadeve. Kakor poročajo vojnični listi, zamore se letos izjemoma neaktivno moštvo, ki se pokliče v času spomladnega nadomeščanja, da se pokrije odhod iz prezenčnega

stanja, — tudi pred 1. aprilom pod orožje poklicati.

Od finančne straže. Iz Gradca se nam počita, da se letos na Štajerskem bržkone ne bodo sprejelo nikogar k finančni straži in da so torej tozadne prošnje nepotrebne, ker bi se jih moralno odkloniti.

Občinski sleparji v Poli so stali 17 dni pred porotniško sodnijo v Rovignu. Porotniki so pa vse te laške gospode oprostili. Državno pravništvo je vložilo ničnostenno pritožbo.

Revolucija v Mehiki. Poročali smo že v zadnji številki, da je prišlo v Mehiki zopet do krvave revolucije, ki še sedaj ni končana in ki bodo končno le dosegla, da združene države Severne Amerike v spor posežejo ter Mehiko — pogolnjejo. Sedaj revolucijo vodi Feliks Diaz in, kakor vse kaže, s krvavo brezobzirnostjo ter uspehom. Vladine čete so bile večinoma premagane in predsednik Francisco Madero je bil vjet ter v poznejšem boju ustreljen. Revolucijski boji so se vršili večidel v glavnem mestu Mehiki samem. Kakor znano je Mehika federativna republika, ki združuje 27 držav in šteje skupaj čez 15 milijonov prebivalcev. Do notranjega miru in gospodarskega razvijanja država še vedno ni prišla. Tako je, kakor da bi plavala čez to državo usodepolna senca nesrečnega cesarja Maximilijana . . .

Kitajska cesarica-vdova umrla. Iz kitajske prestolice Peking se poroča, da je cesarica vdova Tzehi Jehonaica umrla. V politiki bivšega kitajskega cesarstva je igrala važno vlogo.

Dopisi.

Sv. Urban pri Ptaju. (Tukajšne šolske zadeve.) Veliko čez deset let se tukaj že namerava zgradba nove šole (ali šolskega poslopja). Da pa še do sedaj do izvršitve te važne in potrebne reči ni prišlo, so le veliki nasprotniki zakrivili. Kolikor se je v tem oziru že potrosilo in sicer za plane, komisjone in drugo; že celo za kamén se je 100 K kod are izplačalo; kjer pa je zgradba šole izostala, je ta denar v suhu zapadel. Da se bo šola zgraditi morala, proti temu je vsa zopernost zamčan in zastonj; glavna reč je pa ta, da bi se pomislilo in pregledalo, koliko Urbančani pri tem škode trpijo in sicer za kolikor ceneje bi se šola samo pred desetimi letami, ko je še z eno besedo vse bolj po ceni bilo, zgradila; koliko več pa že moramo danes računati in kam bode še prišlo, ako še se bode ta reč na daljše odlagala! Kdo je tega kriv? Laho se odgovori, da nihče drugi kot nasprotniki, kateri ne premislijo, da sami sebi in vsem Urbančanom veliko škodo delajo. Narboljše bi bilo, ako bi Urbančani od onih nasprotnikov odgovornost in povrnitev zakrivene škode zahtevali. Daljše se bode zgradbo šole odlagalo, večji bodo stroški, kjer se cena vseh reči od dne do dneva zvišava. Omeniti pa se še mora, da, ako šola vendar enkrat do zgradbe pride, da se naj to v ozir vzame, da se šola tako praktično priredi, da bode taista za dalj časa popolnoma primerna in da ne bode čez par let spet razširjenja potrebna, kjer bi se Urbančanom tako, kakor se je sv. Lovrenčanom v slov. gor. prigoditi znalo. Pri vsem tem pa tudi mislim, da Urbančani nismo tako ubogi, da si ne bi mogli lepega in dostojnega šolskega poslopja zgraditi, na kogega bi ponosni bili in da ne bodo zadnji ostali. Zraven tega pa še je posebno glavna reč, pomisli, koliko škode naša Urbanska šolska mladina trpi na tem, da ne more tako kakor se zahteva, poduka spremati. Resno se mora reči, da je sramotno za Urbančane, da sta se za sprazneno nadučiteljsko službo samo dva prositelja oglasila in to samo zategadelj, ker je šolsko poslopje v tako slabem stanju. Sedaj imamo na naši 4 razredni šoli samo dva učitelja; nekateri nespametniji pa še govorijo, da več imamo učiteljev, več imamo plačila, kar je celo napačno, ker tem ni znano, da se učitelji dejelno skupno plačujejo, in da je to ednako, ali je na eni šoli eden ali dva, ali kolikorkoli učiteljev; to priznati pa mora vsakdo, da jih je bolje več kot premalo, ker je šolski mladini na korist, za kojo skrbeti je ja tudi naša dolžnost!

Opotnica. V zadnji številki „Slov. Gosp.“ se zgraža neki dopisun v širokih brgešah, kako plejejo po naših gostilnah mlečzobi otroci solarke v prisotnosti nekega učitelja. Kdo pozna naše razmere in pa staro gospo „Kuney“, ta bo pač sam priznal, da je ta po stiha ena izmed najboljših v naši vasi, kar vodi že dolga leta sem dokaj ugledna gospa Fani Kuney spremno in vzorno. Kar pa se ju učiteljstva, moram priznati, da so prav vse in spretni, kar je v popolno našo zadovoljje. Da se je pa baš prigodil v predpustnem omenjeni slučaj, ni kriv tega gospodarja, vendar manj g. učitelj, ki sploh takrat ni bil v naši štihi. Krivi so tega v prvi vrsti starši, vendar pa veroučitelj — naš kapelan, ki zna to včasih vrgledno postopati, da obleži v jarku ob celu v pisan kot čep, ves razglosan, ponemarči. Dober človek ga spravi domov in ikupiči, roči v varstvo dobre a pomilovanja vredne staje harice, da ni več razpostavljen ljudem v zasebno, in mladini pa v pohujšanje. Čas bi že bil, ki bi se mi farmani že enkrat iznebili tega flopljuna, ki je tako vrgleden dušni pastir.

Oplotnica pri sv. Antonu. Čudne reči pri našem godiju. Za danes le par opazki: Vodnik 18. januarja je porodila neka „Marjina hčerka“ poiskala ja otroku očeta, ki pa se brani s častimi . . . Na mastno nedeljo je porodila druga „Marjina hčerka.“ Imeli so gostijo imenitne poroke, ker se je ta pobožna ženska med prepozno na ženitev zmisnila. Zato so morali obhajati poroko v postnem času. Po navadu prinašalo neveste pure in purane; tej pa se prinašalo kokoši in zavce . . . Oj ti čudni klerikalna pobožnost ti! Drugič več! Občani te

Od Sv. Jurija ob Ščavnici. (Pogovori Jure Ščavnice, ki je v Ščavnici živel.) Picek značilne kokote, Piceka in Jarike.) Picek značilni dvorišču veselo zavrska: i-e-ri-i-i-i! Kokot ter Jarika pa ravno prideta domov. Jarika prav, Ej Picek, saj si doma; pojdi hitro sem spet kaj novega! — Picek pa radoveden približno malo da kremljev ne zgubi. Kokot pa povzeti besed: Bila sva z Jariko pri sošedu kolonistom Pravil nama je, če mačka na rep stopiš, zaradiči; ravno tako je zarežal kapelan Ratej v Slovenski Gospodarju. Poslušajta, bom vama preberu, kako se na künsten način zagovarja; resnično povedati pa se mena le sramuje. Potem pa Kokere: „Jamnički kokot, Picek, Jarika, Čukči Sova se v zadnjem (?) „Stajercu“ zaletavajo našega č. g. kaplana Rateja, ter ga hoteli okljuvati. Vemo, zakaj se čudni družbi „tičev“ gre. Njih življenje je navskriž z včasem zato črtijo njene resnice in tistega, ki jih označuje.“ (Jarika pa pravi: Strije Kok, ravno robe! G. Ratej je z vero navkriž, pa ne včasem. On bi moral opominjati, da je ponočevanje na grški navada, včasih še celo greh in ta kapela pa ravno s ponočevanjem daje mladini zglede, ga posnema. Vsak si lahko misli, če g. kapela sme po noči dekleta obiskovati, zakaj pa jaz ne. Kokere: „Č. g. kaplan Ratej pa zarezal teh nezramnih obrekovalcev ne bo izgubil ujet, da med poštenimi in značajnimi farani.“ Kokot pa pravi: Med poštenimi farani je davnno njegov ugled fuč, ker pošteni farani niso njegovo ponočevanje najbolj obsojajo. Kokere: „tudi ne bo nelah opominjati takih klobov in lisic ki pokori in poboljšanje.“ — Kok se nasmeje: „Kokodák! Kdo ne verje, je včasem bedak, da bi bilo dobro tudi neke druge včasem kozla in lisice enkrat v tisti starogorski štovi prisiliti k pokori in poboljšanje!“ — Kok je do konca: „Prihodnji pa bomo ta permanentna prekrstili in spravili na dan!“ — Picek se čudi in pravi: Ljubi očka, ko bo g. Ratej hotel to perotnino krstiti, bo moral se globoko v bedenj po čuka in pri tem delu bo ogujusil, da bo v tretjo faro smrdel. Sicer pa čuk na stari lipi in picek na Jamniku ju g. Ratej privleče k krstu, bodeta iz sv. opazovalne torbe še nekaj prav mastnih privilejov na dan. — Toraj na svidenje!

Hotinjavas pri Mariboru. Gospod uredniški

Zobna krēma
KALODONT
Ustna voda 17

Ijenje vstopiti; tega pač niste mislili, da bodo tudi priča mojega slovesa?“

Globoko obupan padel je sivi general pri postelji na kolena in prikel sivo roko cesarjevo ter jo pokril s poljubi.

„Veličanstvo boste ljubljeni in čaščeni v blagor narodov še živeli, ko bodo stari Hadding že davno v grobu počival!“

„Pustite žalostne misli, Veličanstvo, in glejte veselo v bodočnost!“ prosila je tudi grofica.

„Zakaj varanje, ko nosim vendar že gotovost v prsih! — Smrt, ona me ne straši! Kaj je bilo moje življenje? Nič kakor kratko sanje, ki se mi je lepo zdelo in ki mi je odhitelo, predno me je mladost popolnoma zapustila!“

(Naprej prihodnjek)

Jav F. Primec si dobil klerikalne potepuhe, naj gredo na boj. In res; kakor se sliši, je bil Primec sam zraven in dva druga, katerih imena danes zamolčimo in šli so nad nekega najemnika M. S. in J. G. ob 12. uri ponoči na okno trkat: Vstanita, Primec ima gostilno odprto, da ga potem naznanita zopet na c. k. okrajno kater glavarstvo . . . Glejte, gosp. urednik! Naj bi gospod dva vstala in šla res gledat; ni dvoma da vzbudi ju ne bila klerikalna trojica napadla in vzmo takoj bi se sploh lahko nastal kakšen ubojo. Ptuji! Ravnod tebe je veliko odvisno glede ponočne čas ure; seveda dokler bode gospodine Pišek s tem boj, ta čas se sploh ne potrudimo več te navi gnezni! Pač pa pa se, kjer volini čas se bliža drugi mislimo, da bode šel gospod Pišek "v pentakijo" z svojim županskim stolcem. Zatoraj si cestisili Vilhelma in Antona, iti na okna trkati po arjen noči kakor kakšni rokovnjači? Da si jih tudi prikupil, so priče na razpolago v uredništvu "Štajerca." Toraž te prosimo, opusti to ponočno delo, ker drugače bodem primoran se sam brali, da se mi ne bodo več okna ponoči razbijalo. Dolžnost župana in dež. ter drž. poslanca Pišeka bi bila, delati na to, da ne bode več soan. vraštva v naši vasi.

či s Iz Vorderberga pri Kamnici! Tukaj pri nas Dne Vorderbergu pri Kamnici smo si fantje uredili "Vorderberger Burschenklub." Ali komaj imamo tnaš "klub" nekaj tednov in že so se znašli našprotniki, ki nas hočejo pogoltniti. Pred nekaterimi dnevi so imeli ti gospodje nek "shod", katerega sta se tudi udeležila naša dva prijatelja. Ali komaj sta prestopila hišni prag, tako ju je di szačel na g. Sternad iz Rosbacha zmerjati, da se jemo "socijaldemokratje." Vprašamo Vas, gospod Sternad, kaj se brigate Vi za naš "klub"? Briji, gajte se rajši za cerkev! Vprašamo Vas tudi, g. Sternad, ali ste Vi kedaj hodili v šolo? Ali k nepoznote, kaj je barva "socijaldemokratov" in tukatare je štajerska? Prihodnjic nas pustite priravni, drugače na svidenje! Več fantov.

Sv. Peter na Hrvaskem. Dragi nam "Štajerc", preteklo je že cele tri leta, odkar si bil zamašega g. župnika poštano okrtal. V teh treh letih si je pa ta maziljeneck toliko nesnage naronal, da ga nobena druga krtaca ne zamore Slovenski nego tista, ko jo imaš ti vrlji "Štajerc" v tvojem uredništvu pripravljeno za malopridne nico. V prvi vrsti ta maziljeneck nas uboge Sentpeterčane, ko pridemo v cerkev k službi ik možji, nafarba iz svetega mesta (prižnice). Naša jo vara leži čisto blizu R. Slatine in kar je nas očejelo avdnevnih staršev, bi radi videli, da bi se tudi tehaši otroci malo nemškega jezika priučili. Naša verjeležela je posebno vloga, da se ne morejo vsi znaši ljudje doma preživeti in so prisiljeni naši

sinovi v tuje kraje iti, da si prislužijo nekaj denarja. Kam pa gredo Hrvatje delo iskati? Narveč na zgoraj Štajersko, Tirolsko itd.; in tukaj se pa rabi nemški jezik, da se zamore vbojni delavec saj nekoliko z delodajalcij zgovoriti. Vsem tem je naš g. župnik najhujši sovražnik! Letošnjo leto se je nekaj nas skupaj zbralo in smo se podali k župniku, da bodovali naše otroke v R. Slatino v nemško šolo, da bi se saj za silo nemščine priučili! Ali kaj se je potem nam zgodilo? Na prihodnjo nedeljo je nas g. župnik iz prižnice zmiral in farbal, češ da on ne more in ne sme tega dovoliti, da bi smeli otroci v "nemškutarsko" šolo iti; kateri stariši hočejo svojo deco v nemško šolo poslati, morajo iti v Pregrado na "Kutarsko oblast" po dovoljenje. Ko smo tja prišli, so se nam na debelo smejal in so nas vprašali gospodje, kdo da je nas tako nafarbal, da bi ne smeli naši otrok v nemško šolo pošiljati; potem smo bili šele prepričani, kako da je naš g. župnik iz svetega mesta (prižnice) lagal in farbal nas farmane! Mi si bodovalo to vse dobro zapomnili; prišel bode čas, ko bodovala prišla on in njegov mežnar k nam vlogim farmanom z žakljami in putnami po žito in vinski mošt; jima bodovala pa tudi vrata pokazali namesto birne! . . . Pri nas smo že tako daleč prišli, da je že cela fara mežnarju v strahu; kar ta prešestnik reče v farovžu, tako se zgodi, vse po njegovi volji. Mi farmani tega ne moremo razumeti, kako da ima ta prešestnik takšno veljavno pri g. župniku. Ta mežnar paše za služabnika v kako prosti hišo v mestu ne pa v cerkev. Naj izvè cela javnost, kakšne razmere imamo mi Šentpeterčani. Naš mežnar ima pet otrok, vsakega z drugo, in noč nobenemu vlogemu nedolžnemu otroščku nič pomagati. Kaj tacega naš g. župnik nič ne vidi in še celo zagovarja tega "cerkvenega" nečistnika . . . Proč s takim razmeram, potem bodoval zastopal krščanski mir v naši fari. Sramoto, katera zadene našega župnika, da je že moral službo božjo opravljati pod bajonetom orožnikov, drugače bi ga bili farmani iz cerkve vrgli . . . Mi farmani duhovnika in njih posle živimo in tudi zahtevamo, da se z nami dragače ravna!

MOJA STARA
izkušnja me uči, da rabim za negovanje moje kože le Steckenpferd-lilijino-mlečno milo od tvrdke Bergmann & Co., Tetschen a/E. Kos za 80 h se dobri povsod . . .

229

Novice.

Iz Spodnje-Štajerskega.

Pater Mansuet Zöhrer †.

Te dni umrl je v samostanu v Ptiju miroritski kaplan in katehet č. g. pater Mansuet Zöhrer. V nedeljo so ga pokopali, — in bil je to pogreb, kakor ga uresniči le globoka ljudska ljubezen. Revnega, vlogega in od premnogih strani zaničevanega katoliškega duhovnika so pokopali, — a bil je to duhovnik v evangeljskem z mislu besede, duhovnik izza starih časov, ko še ni politika sejala med cerkvijo in narodi sovraštva. Duhovnik, — ne apostol, ne prerok, ne polbog, pa tudi ne politični katar, ne klevetnik v črni halji, — resnični idealni krščanski duhovnik je bil. In tega moža so preteklo nedeljo položili v prerani grob in stotero kmetov je rosilo z izkrenimi solzami ta prerani grob . . .

Pater Mansuet Zöhrer je bil vle izobražen, za umetnost vnet značaj, ki ni iz krščanstva črpal napačni nauki, da se mora življenje zanikati. On se je vkljub duhovniški suknji znal temu življenju semejati. Ali kdor hoče vsled tega na pokojnika kamenje metati, ta naj ne pozabi, da pater Zöhrer ni bil farizejec. Življenje mu je bilo Božji dar in za vsaki žarek veselja v njegovem žalostnem življenju je hvalil Stvaritelja. V veselju in delu pa je razumel najbolje pravo, veliko načarensko ljubezen. To ljubezen ni kazal z besedami, temveč v dejajnih. Vkljub temu, da je bil pater Zöhrer nemške narodnosti — bil je "zadnji nemški duhovnik na Spodnjem Štajerskem" — ni nikdar in nikomur vsljeval svojega prepričanja. Rad je občeval v krogih nemških naprednjakov in iz dnu svoje duše je zaničeval klerikalni strup, tercijalsko hinavstvo in politično kaplanokratijo. Res je, da pokojnik o duhovnikih in tercijalkah nikdar ni dobre besede izpregovoril. In vedel je zakaj. A med ljudstvom, med slovenskim ljudstvom si je nemški pater Mansuet v par letih pridobil več ljubezni nego vsi slovenski duhovniki-politiki skupaj. Ljudstvo ravno ne razume besede duhovniške politike; pač pa razume besedo krščanske ljubezni. In ta vzvišena ljubezen je gorela iz zdaj zaspalih zvestih očij pokojnika. Nemški duhovnik Mansuet Zöhrer je s smehljajem podaril slovenskemu revežu zadnji krajcar. Prinašal je kmetom Boga, prinašal jim tolažbo, smerjal se smrti, ki ni več vredna nego dobro šalo, a prinašal je lačni deci na smrtni postelji ležečih bolnikov tudi zadnji kos kruha, ki si ga je od lastnih ust pristedil . . . Kakor vojak na bojišču je pater Zöhrer v službi Božji umrl. Bil je vedno v delu; nanj ni bilo treba čakati; nobena ura mu ni bila prepozna, nobena steza preslabaa; prišel je k bolniku, prišel je k šolski deci. In v Najsvetejšem v roki je tudi pred par meseci ponesrečil, ter se tako težko poškodoval, da je pričel hirati in bolehati. Zdaj ga je rešila smrt trpljenja; bal se ni smrti, s smehom ji je šel nasproti, kot pravični, v srcu čisti, pravi duhovnik . . .

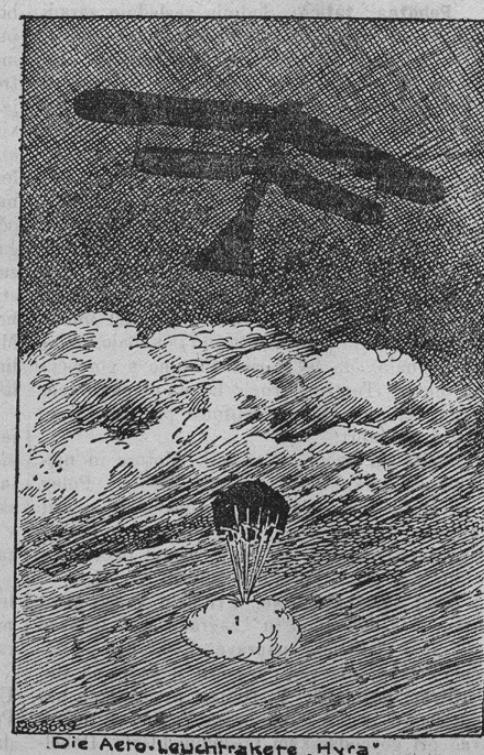
Šel je od nas . . . Najrevnejši in vendar najpriljubljenejši duhovnik na spodnjem Štajerskem! In nedolžna deca je jokala za njim in v delu osivelki kmetje so ibteli za njim. Šel je od nas . . . tacega ne dobimo več! Tako govorijo ljudje. In tudi mi polagamo mirno in zvesto rožico na njegov svež grob. Pater Mansuet, revno ljudstvo te ne pozabi, večni Bog je videl tvoje srce, zato ti bode štajerska zemlja laha. Počivaj mirno, ti zvesti izvršitelj Kristove ljubezni . . .

Steckenpferd milo lilijino mleko

vedno kakor doslej neobhodno potrebno za racionalno negovanje kože in lepote. Vsakodnevna priznanevalna pisma. à 80 h povsod v zalogi.

Za aviatike.

Dva avstrijska tehniki konstruirala sta zanimivi plan, s katerim dobi zrakoplovec možnost, pogledati tudi v najtemnejši noči na pokrajino, češ katero avto, oziroma v vojnem času opazovati gibanje sovražnih vojakov. Nova iznajdba obstoji iz nekake sredilne rakete, ki ima 50.000 sveci svetilne moči. Gle-taketa je shranjena v zavodu in ima pravilo za posredno padanje (Fallschirm.) Aviatik začne raketo, ki žade prav počasi, tako da zamore par minut zemljo pazovati. Strokovnjaki cenijo to novo iznajdbo prav tako.

Zahtevajte
povsod
"Štajerca."